

پلیٹو کی فلسفہ

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں
پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ

پلیٹو

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

مسیحی ہمشیر

پلیٹو کی فلسفہ کی روشنی میں

تأثیرات روان شناختی

دو باور کلیدی جهان نگری صدرایی

علیرضا نادری

فهرست

بخش اول

بیان مسأله و طرح کلیات (۱۱)

۱. مقدمه ۱۳
۲. کلیات و تعاریف ۲۱
- ۲.۱. جهان‌نگری ۲۱
- ۲.۲. ذهن، روان، روان‌شناسی ۲۲
- ۲.۳. تأثیر روان‌شناختی ۲۸

بخش دوم

وحدت وجود و آثار روان‌شناختی آن (۳۳)

- فصل اول. وحدت بنیادین در هستی ۳۵
۱. تاریخچه مسأله وحدت وجود در فلسفه پیشاصدرایی ۳۷
- ۱.۱. وحدت وجود در هند باستان ۳۷
- فصل دوم. آثار و نتایج روان‌شناختی باور به وحدت شخصیه وجود ۴۱
۱. آثار روان‌شناختی باور به وحدت وجود در ناحیه باورها ۴۱
- ۱.۱. خودشناسی توأم با خودناشناسی ۴۲
- ۱.۲. برابرنگاری خود و انسان‌های دیگر ۴۸
- ۱.۳. سرشار از آگاهی دیدن اشیاء و موجودات ۵۷
۲. تأثیرات باور به وحدت وجود در ناحیه احساسات، عواطف و هیجانات روان آدمی ۶۱

۱۷۸..... ۲.۷. افزایش شفقت و همدلی

۱۷۹..... ۲.۸. کم عمق شدن لذت‌ها و درد و رنج‌ها

۱۸۲..... ۲.۹. احساس سرخوشی از نوشدن جهان و از میان رفتن ملال

۱۸۵..... ۳. اثرات این باور در ساحت میل‌ها و خواسته‌ها

۱۸۵..... ۳.۱. حریص شدن نسبت به لذت‌ها

۱۸۸..... ۳.۲. بی میلی نسبت به لذائذ و خوشی‌ها

۱۸۹..... ۳.۳. میل به استکمال

۱۹۷..... خاتمه

۲۰۹..... □ منابع

۶۲..... ۲.۱. افزایش شفقت و همدلی

۶۷..... ۲.۲. جایگزین شدن عشق آگاه‌ای با انواع دیگر عشق

۷۳..... ۲.۳. از بین رفتن عجب و خود برتر بینی

۷۶..... ۲.۴. احساس جدامان‌دگی و هجران به عوض تنهایی

۸۱..... ۲.۵. احساس آرامش ناشی از وابستگی به هستی مطلق

۸۵..... ۳. آثار روان شناختی باور به وحدت وجود در ناحیه میل‌ها و خواسته‌ها

۸۵..... ۳.۱. میل به بازگشت به خود راستین، استکمال و خالص شدن

۹۰..... ۳.۲. میل به رایگان بخشی

بخش سوم

باور به سیالیت جهان و آثار روان شناختی آن (۹۷)

۹۹..... فصل اول. پویایی بنیادین هستی

۹۹..... ۱. تاریخچه مسأله حرکت در فلسفه پیشا صدرايي

۹۹..... ۱.۱. پویایی و ایستایی جهان در فلسفه در یونان باستان

۱۰۱..... ۱.۲. پویایی و ایستایی در فرهنگ و فلسفه شرق

۱۰۲..... ۲. حرکت اشتدادی وجود (حرکت جوهری)

۱۰۹..... فصل دوم. آثار روان شناختی مترتب بر باور به سیالیت و پویایی بنیادین هستی

۱۰۹..... ۱. آثار روان شناختی در حوزه باورها و شناخت‌ها

۱۰۹..... ۱.۱. فرآیند دیدن خود و جهان

۱۲۱..... ۱.۲. پیش بینی ناپذیری خود و جهان

۱۲۶..... ۲. آثار روان شناختی در ساحت احساسات، عواطف و هیجانات

۱۲۷..... ۲.۱. ناامیدی و سرخوردگی توأم با امید به بهبود

۱۳۳..... ۲.۲. دلهره توأم با آرامش

۱۵۰..... ۲.۳. دغدغه مند شدن نسبت به زمان

۱۶۳..... ۲.۴. کاهش اعتماد نسبت به خود، انسان‌های دیگر و طبیعت پیرامون

۱۶۸..... ۲.۵. کاهش دلبستگی

۱۷۴..... ۲.۶. کاهش عجب و خود برتر بینی

۱. مقدمه

مهم‌ترین مسأله امروز بشر نداشتن آرامش، امید و شادی است زندگی پرشتاب و توجه به برون به جای توجه به درون آدمی را با بحران معنویت مواجه نموده است، یکی از ابزارهایی که می‌تواند این بحران و تبعات آن را کاهش دهد تدوین فلسفه‌هایی برای زندگی است در واقع در جهان امروز فلسفه‌ورزی از پژوهشی صرفاً نظری فاصله گرفته و جنبه‌ای کاملاً کاربردی یافته است، تدوین کتاب‌ها و مقالات فراوان با عنوان حکمت زندگی نشانگر این تغییر پارادایم است.

حکمت متعالیه به عنوان فلسفه‌ای ایرانی و اسلامی ظرفیت آن را دارد که به عنوان مبنایی برای تدوین فلسفه زندگی قرار گیرد، اما به این ظرفیت توجه چندانی نشده است، در این کتاب می‌خواهیم به عنوان نمونه و برای پیشروی به سوی تدوین فلسفه زندگی مبتنی بر حکمت متعالیه، آثار روان‌شناختی مهم‌ترین گزاره‌های هستی‌شناسانه مورد اعتقاد بنیانگذار این حکمت یعنی ملاصدرا را پی گرفته و آشکار سازیم، البته باید به یاد داشت که از نظر ملاصدرا راه استقرار این باورها در ذهن آدمی منحصر در مسیر استدلال نیست و خود ملاصدرا در آثار خود اشاره نموده است که برخی از این باورها در نگاه نخست با کشف عارفانه بر او آشکار شده‌اند و او در مقام داوری بر این باورها استدلال و آنها را مبدل به باور صادق موجه نموده است.

جهان‌نگری ملاصدرا مبتنی بر دو باور کلیدی است:

۱. وجود حقیقتی واحد است و کثرت در جهان حقیقی نیست.

۲. جهان یکسره و در بن و بنیاد خود سیال است و نهادی ناآرام دارد.

این دو باور در منظومه فکری حکمت صدرایی کلیدی هستند و ملاصدرا با این دو مبنا